

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudce JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **SIBOM, s. r. o.**, se sídlem U Silnice 70/7, Přerov-Lýsky, zastoupené JUDr. Miroslavem Svatoněm, advokátem se sídlem nám. T. G. Masaryka 93, Lipník nad Bečvou, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 1191/40a, Olomouc, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) statutární město Přerov**, se sídlem Bratrská 709/34, Přerov, **II) Ředitelství silnic a dálnic ČR**, se sídlem Na Pankráci 546/56, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 11. 2018, č. j. KUOK 117894/2018, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 4. 2019, č. j. 64 A 38/2018 - 81, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.
- II. Žalobkyni **se ukládá** zaplatit soudní poplatek ve výši **1.000 Kč** za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to ve lhůtě 15 dnů od doručení tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a dosavadní průběh řízení

[1] Na základě žádosti statutárního města Přerov [osoba zúčastněná I)] vydal Magistrát města Přerova jako silniční správní úřad (dále „správní orgán prvního stupně“) rozhodnutím ze dne 27. 7. 2018, č. j. MMPr/102370/2018/Sko, stavební povolení č. 37/2018, jímž byla povolena stavba točny městské autobusové dopravy – „Točna MAD Přerov IX - Lýsky“ a stanoveny podmínky pro její provedení. Stavba točny sestávala z jediného stavebního objektu „SO – 101 Zpevněné plochy“ na pozemcích parc. č. 206, 207/8 a 433 v katastrálním území Lýsky, kde měla být provedena stavební úprava stávající účelové komunikace a nová konstrukce točny.

[2] Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně napadla žalobkyně odvoláním, které žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím ze dne 13. 11. 2018 zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně dne 3. 12. 2018 žalobu. Krajský soud v Ostravě nejdříve usnesením ze dne 17. 1. 2019, č. j. 64 A 38/2018 - 36, přiznal žalobě odkladný účinek. Usnesením ze dne 14. 3. 2019, č. j. 64 A 38/2018 - 55, pak zamítl návrh osoby zúčastněné I) na zrušení odkladného účinku. Ve věci samé krajský soud rozhodl v záhlaví označeným rozsudkem ze dne 9. 4. 2019, kterým žalobu stěžovatelky zamítl.

[4] Krajský soud odmítl námitku žalobkyně týkající se rozporu s požadavkem na zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu. Stavební povolení se křižovatky silnice I/47 a účelové komunikace ÚK/433 nijak netýká. K tvrzení žalobkyně, že dojde ke ztížení průjezdnosti komunikací I/47 a ÚK/433 v důsledku zvýšení frekvence provozu v křižovatce, krajský soud uvedl, že se jedná o námitku, která svým obsahem spadá do územního řízení. K tvrzenému zvýšení provozu by totiž došlo nikoliv kvůli charakteru stavby točny autobusů městské hromadné dopravy a jejím technickým parametrům, ale kvůli jejímu umístění v dané lokalitě. Krajský soud konstatoval, že tuto námitku měla žalobkyně uplatnit v územním řízení.

[5] Krajský soud se ztotožnil s vypořádáním námitky vlečných křivek při průjezdu křižovatky tak, jak byla odůvodněna v napadeném rozhodnutí žalovaného. Hodnocení problematiky bylo provedeno autorizovanou osobou, žalobkyně nepředložila ani nenavrhl důkazy, ze kterých by bylo možno usuzovat na nesprávnost zakreslení vlečných křivek v projektové dokumentaci. Nadto se nejedná o novou křižovatku ani o změnu té stávající. Na tomto závěru podle krajského soudu nemůže změnit nic ani skutečnost, že společně se stavbou točny mělo dojít k opravě části povrchu komunikace ÚK/433, neboť tou se charakter křižovatky nemění.

[6] K námitce neprovedení místního šetření a upuštění od ústního jednání krajský soud uvedl, že správní orgány postupovaly v souladu se správním řádem. Pokud mělo být místním šetřením ověřeno problematické míjení vozidel v dané křižovatce, krajský soud konstatoval, že k takovému postupu zjevně nebyl dán důvod. Žalobkyně sice upozorňovala na obtížné míjení autobusů a nákladních vozidel zákazníků žalobkyně, za současného stavu však v téže křižovatce totožných parametrů musí nevyhnutelně docházet i k míjení nákladních vozidel s jinými nákladními vozidly. Krajský soud se neztotožnil ani s tvrzením o nevypořádání námitek občanskoprávní povahy. Svým obsahem tyto námitky směřují proti umístění stavby, a tedy do územního řízení. Krajský soud uzavřel, že územní rozhodnutí je předmětem samostatného soudního přezkumu, ve kterém se krajský soud bude těmito námitkami blíže zabývat.

II. Návrh na přiznání odkladného účinku

[7] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost, se kterou spojila návrh na přiznání odkladného účinku. Kasační stížnost byla i s návrhem Nejvyššímu správnímu soudu doručena dne 17. 5. 2019. Stěžovatelka v návrhu uvádí, že právními následky napadeného rozhodnutí jí bezprostředně hrozí újma, která je kvalitativně větší, než újma, jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, včetně žalovaného, případně osobám zúčastněným na řízení.

[8] Stěžovatelka má za to, že v příčinné souvislosti s výkonem napadeného rozhodnutí a uvedením stavby točny do provozu jí bezprostředně hrozí reálná újma spočívající ve faktickém omezení výkonu její podnikatelské aktivity – provozování pneuservisu, jenž je situován na přilehlém pozemku stěžovatelky parc. č. 207/7 v k. ú. Lýsky. Pneuservis je napojen na nejbližší pozemní komunikaci I/47 výlučně přes účelovou komunikaci ÚK/433, kdy veškerá vozidla zásobování, zaměstnanců a zákazníků přijíždí do objektu pneuservisu právě z této účelové komunikace. Z pohledu každodenního fungování pneuservisu je naprosto nezbytné, aby do provozovny mohly bezpečně a plynule zajíždět nejen osobní vozidla, ale i větší jízdní soupravy, zejména kamiony, neboť klientela stěžovatelky je složena z velké části právě z autodopravců provozujících kamionovou dopravu. Tomuto požadavku však stavba točny zcela odporuje, což stěžovatelka podrobně rozvedla v předchozích řízeních. Snížení kvality dopravní obslužnosti podniku stěžovatelky v důsledku užívání točny se tak velmi pravděpodobně může negativně projevit i v jejích dlouhodobých hospodářských výsledcích a tím i v tržní hodnotě jejího podniku, neboť příjezd a odjezd zákazníků na pozemek parc. č. 207/7 v k. ú. Lýsky bude provozem stavby značně zkomplikován. Tyto skutečnosti vyplývají mimo jiné z odhadované četnosti průjezdu autobusů obratištěm, z velikosti těchto vozidel, výsledků testu vlečných křivek a znaleckého posudku opatřeného do správního řízení stěžovatelkou. Tím dojde na straně stěžovatelky k újmě v její právní i majetkové sféře.

[9] Ze stejných důvodů dojde v důsledku užívání točny rovněž ke snížení bezpečnosti a plynulosti provozu všech účastníků silničního provozu pohybujících se v dotčené části lokality Lýsky. Bezpečnost a plynulost provozu je přitom důležitým veřejným zájmem. Naopak újma, která by přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti potenciálně vznikla jiným osobám, je v zásadě marginální. Stavba točny, jejíž provedení je napadeným rozhodnutím potvrzeno a tím její užívání předpokládáno, jakkoliv sleduje veřejný zájem, má prakticky jediný cíl a tím je umožnění snazšího otáčení autobusových linek, tj. usnadnění (nikoliv ale již například samotné umožnění) provozu těchto linek v dané lokalitě.

[10] Stěžovatelka v neposlední řadě poukazuje na skutečnost, že podmínky pro přiznání odkladného účinku byly osvědčeny již v předchozím soudním řízení u krajského soudu a dle jejího názoru nadále trvají. Stěžovatelka důvodnost svého návrhu dále podtrhuje skutečností, že stavba točny ve dnech podání kasační stížnosti procházela procesem kolaudace a lze tak předpokládat její brzký „ostrý“ provoz.

III. Vyjádření žalované a osoby zúčastněné I)

[11] Žalovaný k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že proti případnému vyhovění tomuto návrhu nemá námitek, neboť důvody uváděné stěžovatelkou lze podle jeho názoru podřadit pod § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[12] Osoba zúčastněná I), která je v projednávané věci stavebníkem, ve svém vyjádření k návrhu naopak uvedla, že s přiznáním odkladného účinku nesouhlasí. Odkázala na svá podání v řízení před krajským soudem, v nichž popsala jednotlivé kroky tak, jak

následovaly při realizaci celé stavby. Rada města Přerova usnesením ze dne 15. 11. 2018 schválila uzavření smlouvy o dílo na realizaci investiční akce „Točna MAD Přerov IX - Lýsky“. Smlouva o dílo mezi osobou zúčastněnou I) a společností EUROVIA CS, a. s. byla uzavřena dne 22. 11. 2018. Předání staveniště proběhlo dne 23. 11. 2018. Faktura za provedené práce byla zhotovitelce uhrazena v prosinci 2018. Dne 15. 3. 2019 nabylo účinnosti opatření obecné povahy „Stanovení místní úpravy provozu na pozemních komunikacích 23/2019“, které stanovilo umístění dopravního značení na účelové komunikaci v Přerově IX - Lýskách. Poté, co krajský soud zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného, osoba zúčastněná I) podala žádost o kolaudační souhlas na stavbu. Speciální stavební úřad provedl dne 15. 5. 2019 závěrečnou kontrolní prohlídku stavby, při které nezjistil závady bránící bezpečnému užívání stavby. Naopak úřad konstatoval, že byly doloženy všechny potřebné doklady, a proto dne 16. 5. 2019 vydal kolaudační souhlas.

[13] Závěrem osoba zúčastněná I) uvedla, že stěžovatelka věděla od počátku o záměru zřídit točnu v místní části Přerov IX - Lýsky, neboť autobusy do této místní části nezajížděly a občané museli přecházet přes komunikaci I/47. Stěžovatelka měla přitom možnost požádat krajský soud o předběžné opatření, kterým mohla zabránit osobě zúčastněné I) ve stavbě točny, nicméně toto své právo neuplatnila. Až poté, co byla stavba dokončena, stěžovatelka požádala o přiznání odkladného účinku žaloby. Osoba zúčastněná I) od počátku jedná ve veřejném zájmu, postupuje podle platných právních předpisů a nakládá s veřejnými prostředky ve prospěch svých občanů. Vzhledem k tomu, že kolaudační souhlas s užíváním stavby byl již vydán, hodlá osoba zúčastněná I) provozovat městskou autobusovou dopravu v této místní části, a to od 9. 6. 2019, kdy budou v platnosti nové jízdní řády. Autobusy budou od tohoto data zajíždět v pravidelných časových intervalech na autobusovou zastávku, otočí se na vybudované točně a poté budou pokračovat v cestě dle platného jízdního řádu.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[14] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. *[k]asační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně.* Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze odkladný účinek přiznat, *jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.* Podle § 73 odst. 3 s. ř. s. se přiznáním odkladného účinku *pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.*

[15] Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[16] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelkou a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku

kasační stížnosti nejsou v daném případě splněny, neboť přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nemůže vést k účinkům, kterých se stěžovatelka svým návrhem domáhá.

[17] Předmětem řízení je v projednávané věci *povolení stavby* točny autobusů městské hromadné dopravy a stanovení podmínek pro její provedení. Z obsahu spisu krajského soudu a z vyjádření osoby zúčastněné I) vyplývají následující pro věc rozhodné skutečnosti:

- a) dne 27. 7. 2018 byla povolena stavba točny;
- b) dne 13. 11. 2018 bylo zamítnuto odvolání stěžovatelky;
- c) dne 15. 11. 2018 Rada města Přerova přijala usnesení o schválení uzavření smlouvy o dílo na realizaci investiční akce – točny;
- d) dne 21. 11. 2018 statutární město Přerov jako objednatel uzavřelo se společností EUROVIA CS, a. s. jako zhotovitelkou smlouvu o dílo, jejímž předmětem byla stavba točny;
- e) dne 23. 11. 2018 bylo staveniště předáno zhotovitelce stavby točny;
- f) dne 3. 12. 2018 stěžovatelka podala žalobu ke krajskému soudu spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku žaloby;
- g) dne 11. 12. 2018 byl vyhotoven protokol o provedených a převzatých pracích;
- h) dne 12. 12. 2018 proběhla kontrola staveniště, z níž vyplynulo, že k dokončení stavby chybí jen provedení asfaltových zálivek spár a terénní úpravy;
- i) dne 13. 12. 2018 statutární město Přerov obdrželo od zhotovitelky fakturu za provedené práce, která byla uhrazena v prosinci 2018;
- j) dne 17. 1. 2019 krajský soud rozhodl o přiznání odkladného účinku žaloby, usnesení nabylo právní moci dne 22. 1. 2019;
- k) dne 15. 3. 2019 nabylo účinnosti opatření obecné povahy „Stanovení místní úpravy provozu na pozemních komunikacích 23/2019“, které stanovilo umístění dopravního značení na účelové komunikaci v Přerově IX - Lýskách;
- l) dne 9. 4. 2019 krajský soud zamítl žalobu stěžovatelky, rozsudek nabyl právní moci dne 6. 5. 2019;
- m) dne 15. 5. 2019 byla provedena závěrečná kontrolní prohlídka stavby;
- n) dne 16. 5. 2019 speciální stavební úřad vydal kolaudační souhlas;
- o) dne 17. 5. 2019 Nejvyšší správní soud obdržel kasační stížnost stěžovatelky spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku;
- p) dne 9. 6. 2019 statutární město Přerov uvedlo točnu do provozu spolu s novými jízdními řády autobusů.

[18] Nejvyšší správní soud předně zdůrazňuje, že usnesení, kterým se přiznává odkladný účinek kasační stížnosti podle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s., je mezitímním rozhodnutím, tj. rozhodnutím s dočasnými (zatímními) účinky. Přiznáním odkladného účinku se tedy *dočasně* (do doby, než Nejvyšší správní soud rozhodne o kasační stížnosti ve věci samé) odkládá vykonatelnost či jiné účinky napadeného rozhodnutí krajského soudu, a případně též účinky správního rozhodnutí, k jehož přezkumu dotyčné řízení před krajským soudem vedlo (srov. usnesení NSS ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 - 96, č. 786/2006 Sb. NSS).

[19] Navrhovatel proto musí v návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v první řadě tvrdit, jaká újma (§ 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s.) mu hrozí *právě*

v důsledku právních účinků napadeného rozhodnutí krajského soudu a potažmo rozhodnutí správního orgánu. Jinými slovy tvrzená újma musí vyplývat z právních účinků rozhodnutí přezkoumávaného v dané věci, nikoliv z rozhodnutí či jiných skutečností, k nimž došlo až následně, neboť odkladný účinek působí vždy ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu, případně též ve vztahu ke správnímu rozhodnutí, k jehož přezkumu řízení před krajským soudem vedlo.

[20] Z dočasné (zatímní) povahy institutu odkladného účinku kasační stížnosti pak dále vyplývá, že skutečnosti, z nichž je hrozící újma dovozována, se musí týkat zejména *bezprostřední budoucnosti*, tj. doby od nabytí právní moci rozhodnutí krajského soudu do vydání rozhodnutí o kasační stížnosti, neboť pouze po tuto dobu bude odkladný účinek kasační stížnosti dočasně působit. Poukaz toliko na obecné a navazující důsledky napadeného rozhodnutí, k nimž může dojít někdy v budoucnu (přistoupí-li k němu ještě další okolnosti), zpravidla nesvědčí o hrozící újmě v bezprostřední budoucnosti.

[21] Z přehledu rozhodných skutečností (viz bod [17] usnesení výše) je zřejmé, že stavba točny byla v mezidobí – v době, kdy bylo rozhodnutí o povolení stavby v právní moci – již plně dokončena, zkolaudována a uvedena do provozu. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti (v situaci, v níž i krajský soud přiznal odkladný účinek žalobě) by tedy byly opětovně pozastaveny účinky rozhodnutí žalovaného o odvolání, tj. byla by prolomena právní moc rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o povolení stavby. Odkladný účinek kasační stížnosti by však v tomto případě nemohl nijak ovlivnit účinky uděleného kolaudačního souhlasu a zabránit provozování sporné točny. Kolaudační souhlas totiž může být v řízení před správními soudy předmětem samostatného soudního přezkumu. Z tohoto důvodu přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v projednávané věci nemůže dosáhnout účelu, kterého se stěžovatelka ve svém návrhu domáhá. Zabránit provozování točny by navíc v podmínkách projednávané věci bylo možné pouze uložením předběžného opatření (§ 38 ve spojení s § 120 s. ř. s.), jehož vydání se však stěžovatelka nedomáhá.

[22] Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že aktuální okolnosti projednávané věci, které souvisejí se stavem sporné stavby točny, jsou odlišné od skutkových okolností, z nichž vycházel krajský soud při rozhodování o odkladném účinku žaloby. V dané době byla stavba točny sice těsně před dokončením, avšak ještě nebyla zcela dokončena, zkolaudována a zprovozněna. Za této situace mohlo mít užití obou zatímních institutů, tj. jak odkladného účinku žaloby, tak vydání předběžného opatření v zásadě totožné účinky, jak uvedl krajský soud ve svém usnesení ze dne 14. 3. 2019, č. j. 64 A 38/2018 - 55, jímž zamítl návrh osoby zúčastněné I) na zrušení odkladného účinku. Odkladný účinek žaloby přiznaný krajským soudem totiž pozastavil (sistoval) účinky stavebního povolení a bylo tak zřejmé, že točnu nebude možno zkolaudovat a uvést do provozu. Avšak v tuto chvíli (na rozdíl od situace, v níž o odkladném účinku rozhodoval krajský soud) je točna nejen zcela dokončena, ale je již rovněž zkolaudována a plně zprovozněna. Jak Nejvyšší správní soud vyložil shora (viz body [18] až [21] usnesení výše), odkladný účinek kasační stížnosti by v projednávané věci prolomil (pozastavil) toliko účinky stavebního povolení, nemohl by však nijak ovlivnit účinky později vydaného kolaudačního souhlasu či zabránit provozování sporné točny. Právě v těchto okolnostech však stěžovatelka spatřuje hrozící

újmu. Z jejího návrhu na přiznání odkladného účinku je zcela zřejmé, že újmu dovozuje nikoliv ze samotné stavby točny jako takové, ale s jejím uvedením do provozu.

[23] Z předeslaných důvodů Nejvyšší správní soud proto podle § 107 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal.

[24] Soud závěrem zdůrazňuje, že z usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (srov. usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

[25] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá soudnímu poplatku, a sice podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve výši 1.000 Kč. Podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích je poplatek splatný vznikem poplatkové povinnosti. Povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit (§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, *per analogiam*; srov. k tomu též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32]. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je ve výroku II. tohoto usnesení uvedeno.

[26] Poplatek lze zaplatit buď vylepením kolků na příslušném tiskopisu (viz níže), nebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703 - 46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je: **1010417119**. Do zprávy pro příjemce uveďte název stěžovatelky. Nebude-li soudní poplatek včas dobrovolně zaplacen, bude vymáhán.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. června 2019

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu